

NEVYŠLAPANÁ CESTA K TVORBĚ PROGRAMU JIRÁSKOVA HRONOVA

61. Jiráskův Hronov byl vyhlášen jako scénická žatva českého amatérského divadla, tj. přehlídka otevřená všem divadelním druhům a žánrům, divadlu s různou diváckou adresou, divadlu hraného dospělými i dětmi. S tím souvisí i jeho koncipování jako nesoutěžní přehlídky toho nejlepšího a nejinspirativnějšího, co se zrodilo v oblasti amatérské divadelní tvorby.

Statut JH odráží realitu chvíle, v níž nebylo vůbec jasné, zda se podaří realizovat výběrové přehlídky v regionech. V jeho příslušném článku se proto praví, že výběr základního programu JH je prováděn z různých zdrojů: z národních a dalších významných přehlídek, z výsledku veřejného konkursu a konečně, že zdrojem výběru jsou podněty z regionů, ze zájmových divadelních organizací a odborných zařízení ministerstva kultury. Festivalový výbor JH pak na základě vyvstálé situace rozhodl o stanovení podmínek při uplatňování návrhů jednotlivými subjekty a o způsobu výběru.

Výběrem byla pověřena programová rada, složená z 24 předních osobností amatérského divadla, z profesionálních divadelníků, zabývajících se dlouhodobě amatérským divadlem, z odborných pracovníků pro oblast amatérského divadla, ze zástupců zájmových divadelních organizací a ze zástupce z místa konání přehlídky. Zároveň bylo ustanoveno, že její rozhodnutí je konečné a tudíž pro všechny závazné.

Programové radě bylo 21. května 1991 předloženo 47 návrhů se všech zdrojů vymezených statutem, když o 3 dny dříve prověřila videozáznamy 3 inscenací pojatých do veřejného konkursu. Konkurs byl obeslán celkem 5 inscenacemi, u 2 však nebyly splněny konkursní podmínky.

Neúplnost regulérní struktury výběrových článků a odtud plynoucí nesourodí úroveň návrhů, postavily programovou radu do nezáviděníhodné role. Během šestihodinového jednání rozhodla o výběru inscenací pro základní programovou část JH, dále pak určila pořadí inscenací, o které by bylo záhodno tuto základní část doplnit. Měřítkem tohoto doplnění se staly finanční, prostorové a organizační možnosti, svěřené do rukou organizačního štábu JH.

Programová rada preferovala především uměleckou kvalitu, příkladnost a inspirativnost inscenací, dbala na přiměřené zastoupení jednotlivých divadelních druhů a žánrů a na umožnění konfrontace se soubory, reprezentující amatérskou divadelní tvorbu jiných národů. Při svém rozhodování se opírala o odborné hodnocení inscenací, v nichž však začasté chybělo výrazné sdělení o tom, v čem navrhovatelé spatřují výjimečnost, inspirativnost či jinou premisu, opravňující zařazení do programu JH. Naštěstí většinu souborů a inscenací členové programové rady osobně (byť individuálně) viděli a mohli je porovnávat korektivem inscenací, které jsou známé téměř všem.

Preferována byla fundovaná doporučení před těmi, které postrádaly výrazné označení premis inscenace, dále pak doporučení vzešlá z přehlídek, v nichž soubory vstoupily do konfrontace se soubory z širšího regionu (než okresního) před doporučeními z přehlídek nižších stupňů. V ojedinělých případech mohlo dojít k pominutí návrhu kvalitnější inscenace oproti těm, které byly vybrány. Mohlo se tak stát u těch inscenací, u nichž jediným nástrojem k posouzení bylo písemné odborné hodnocení, postrádající ono požadované výrazné sdělení.

Statut Jiráskova Hronova umožňuje vystoupit v rámci přehlídky i dalším souborům, pokud se předem dohodnou s organizačním štábem a budou ochotny nést samy náklady na dopravu a pobyt.